

URFRAMFØRING - "KYKLOP" FEBRUAR 2008

KONSERT

Trondheim Symfoniorkester, Eivind Aadland (dir.)

Knut Vaage: Kyklop

Olavshallen 7. februar

SPRIKENDE SAMTID

To norske urfremførelser imponerer i all sin forskjellighet.

(Utsnitt av artikkel, publisert 15. februar 2008)

Knut Vaage imponerer med en musikalsk kamp mellom kaos og konsentrasjon. Kyklop begynner med svake pauker og stortromme, i en tilbakeholden og dus klang, og store deler av stykket er en studie i mørke klanger. Nettopp det litt uklare er en vesentlig side av verket. Vaage skildrer mange typer kaos hvor klangerenes tetthet kommer av at bevegelser slår mot hverandre uten å være koordinert, eller av at han legger en stor mengde toner mot hverandre som ikke er konsonerende. Som en kontrast mot dette står det som oftest frem et tydelig melodifragment. Det er ofte korte eksklamasjoner og utbrudd av ideer.

Vaages egen beskrivelse av verket passer ypperlig: «Orkesteret blir i denne sammenhengen behandla som eit energiområde, ein organisme i kamp mellom kaos og konsentrert fokus gjennom eit sjåande punkt.» Koblingen til mytologiens verden er altså ikke eksplisitt formidlet i verket annet enn som strukturell idé, nemlig nettopp i brytningen mellom det uordnede og det fokuserte. Ideen gir verket preg av helhetlig konsept, og Vaage bygger et dramatisk spenn gjennom kontraster i dynamikk og densitet, noe som er vellykket på et overgripende formnivå.

Dobbelthet. På et lokalt formplan er jeg ikke like overbevist. I noen overganger mellom musikkens deler uttrykte Vaage bevegelser i ulike retninger, som om musikken sa at den ville fortsette med samme type uttrykk, men så klang materialet altfor nytt i forhold til hva som foregikk. Selvfølgelig kunne en slik dobbelthet være tilsiktet, men undertegnede kom heller i villrede enn at det stimulerte til forundring.

Ellers var Vaages bruk av rytmikk fascinerende. Noen ganger arbeidet han med rytme for å suggerere, typisk hva vi vanligvis tenker som rytme, men andre ganger ga rytmikken musikken en tykkere tetthet; snart var den som en klangfarge, snart kunne den være som en kraft uten at den nødvendigvis lot seg innpasse i et enkelt forhold til musikkens metrum.